

KOVÁCS ISTVÁN

A tudás árnyalatairól és a pontos időről

Nagymamának nem kellett hinnie.
Ő tudta, hogy van Isten,
hogy vigyáz ránk a Jó Atya.
Én, a kisgyerek hittem a nagymamának.
De tudatlan félárvaként
se a jó, se a rossz atyáról nem volt fogalmam.
Mondták, hogy nincs...
Eltűnt a háborúban.

Miután elkerültem a nagymamától,
és iskolás lettem,
sok mindent megtudtam...
Azt is, hogy nincs az,
akiről nagymama úgy tudta, hogy van.
Mert a tudás hatalom –
ahogy az olvasókönyv hátlapjára írták...
És mi mind hatalmasok leszünk.
Óriások!
Szegény nagymama.
Szerettem volna elutazni hozzá
és megmondani neki...
De meghalt,
s így nem dicsekedhettem azzal, amit tudok.
Ő meg nem.
Hogy az ember leigázza a természetet,
visszafelé fordítja a folyókat,
hogy öntözni tudja a sivatagot,
amelyen majd ágas búzát termel.
És a jégmezőkre almáskertet telepít.

A szanatórium hatalmas kertjének meredek oldalát
lépcsőzetesen egymás alá épített pavilonok sora zárta le.
Lejjebb azokon túl voltak az üvegházak
és a disznóhizlalda ólai.
Nem tudom, mért,
de játszani ott szerettem leginkább.

Mi anyámmal a másik oldalon laktunk,
a gyógyszerraktárrá átalakított templom sekrestyéjében.
Közel a portásfülkéhez,
amellyel szemben a postahivatalba nyílt az ajtó.
A betegek kivételével
mindenkit ismertem.

A körgalléros levélkézbesítő
elvarázsolt hollóként tipegett le
a pavilonokat összekötő lépcsősoron.
Hirtelen megmerevedett,
fél lába mintha a levegőbe gabalyodott volna.
A hatos pavilon
nyitott kisablakának nyelvet öltő párkányán
meglátott egy csillogó kerekdedséget...: karórát.
A víz zubogásából
és az ablakteret betöltő párából érzékelhette,
hogy valaki zuhanyozik.
Egy mozdulat... és máris a csuklóján volt... a Doxa.
Csak úgy. A világ legtermészetesebb módján.

Nehogy dicsekvésnek vegye bárki is;
már tudtam, hogy a Doxa és a Schaffhausen
a világ legpontosabb órája.
Persze svájci. Pontos, mint Tell Vilmos.
A kék Mauritius és a piros brit Guyana
pedig a világ legértékesebb bélyegei.
És Puskás a világ legjobb focistája.
De ezt mindenki tudta.

Teltek-múltak az évek.
És én azt hittem, hogy az idő múlásával
egyre többet tudok a világról.
Nemegyszer feszítettem
tájékozottságom bicepszeivel.
Olykor a portás bácsit is faggattam,
aki nyolc nyelven beszélt.
És akkor is éppen őt,
amikor egy ember kért tőle bebocsátást...
Púpos volt és érdes hangon beszélt.
Felülvizsgálatra jött
a hatos pavilonba.

Negyedóra múlva bemehet –
mondta a mindenben akkurátus kapus,
merthogy ő így hívta magát.
Nem portásnak. Ő nem szállodás!
Valamikor futballozott.
Hány óra van? – kérdezte
a bejáratnál mind otthonosabban
ácsorgó egykori beteg,
aki amiatt aggodalmaskodott,
hogy belobbant a tüdeje...
És csak a sárga föld lesz rá gyógyír.
Ezt nem panaszként mondta.
Csak úgy.
Nagymama is többször beszélt a sárga földről,
amely majd meggyógyítja.
És a Jó Atya... – jutott eszembe akkor ott
messziről jött visszhangként.
De az az ember is mintha
ugyanezt mondta volna: a Jó Atya...

A közelben álló levélkézbesítő
kidugta körgallérjából a karját,
s a csuklóján csillogó órát készségesen
a pontos időt kérdező orra alá dugta.
A portás régen katonatiszt volt.
Aztán kitelepítették.
Most meg...
Tudta, mi a dolga.
Amikor a kopottas viseletű kis ember
fejből bemondta
a dadogva szabadkozó kézbesítő
csuklójáról lecsatolt óra hátlapján lévő számot,
azonnal tárcsázni akarta a rendőrséget.
Hagyja! – intette le
a katonás határozottságának hajdani maszkját
felöltő portást – és a kivégzésre várók
riadtságával háttal falnak tapadt,
gyermekmód pityergő
levélkézbesítő kezébe nyomta az órát.
Istenem, bocsáss meg neki...
– mormolta megrendülten
és elindult a hatos pavilon felé.